

DOLENJSKI GOZDAR

glasilo delavcev
gozdnega gospodarstva
novo mesto

letnik XVII.

maj 1980

št. 4

Umrli je tovariš Tito.

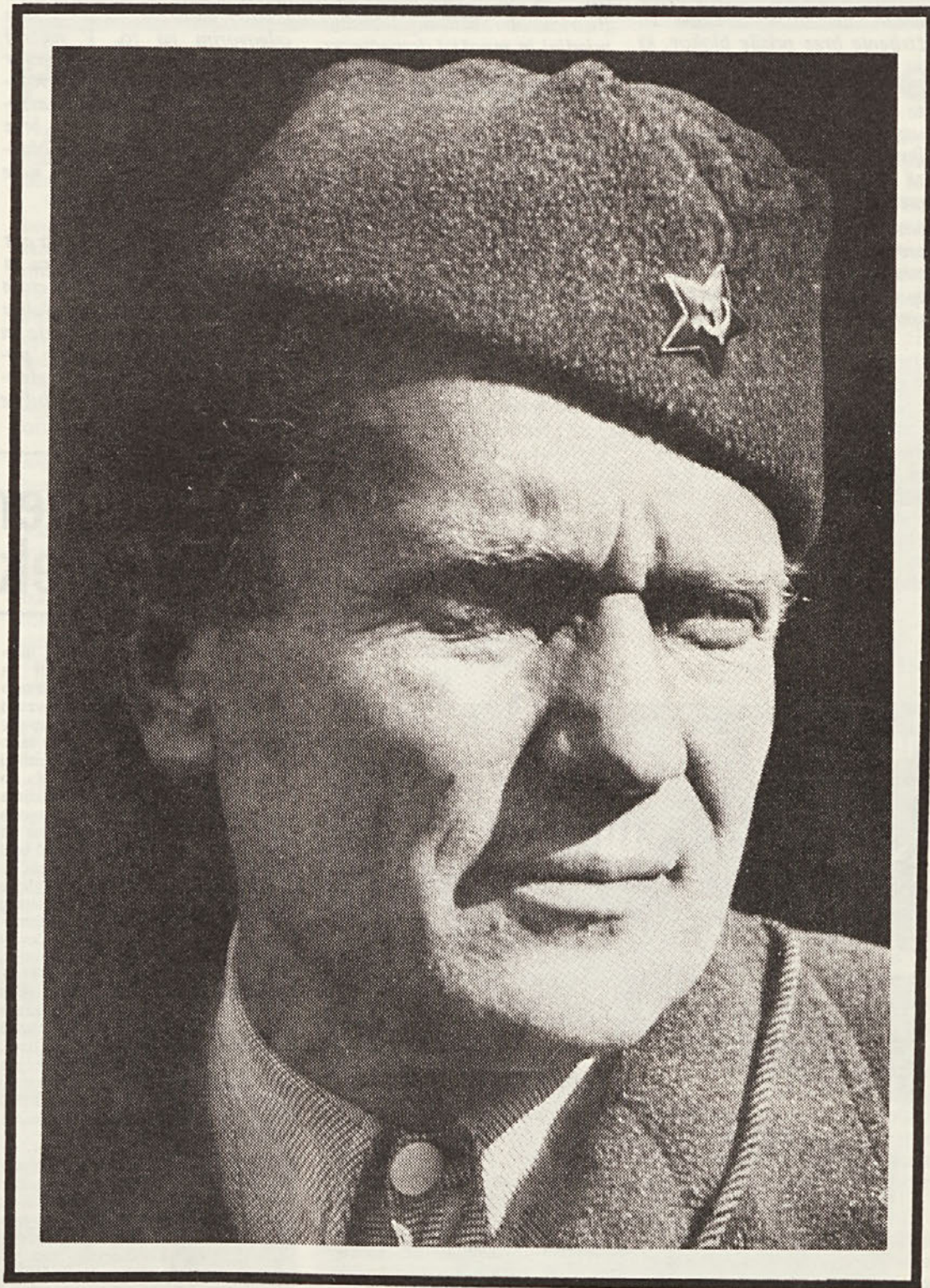
Cetrtega maja 1980 je ob 15.05 v Ljubljani prenehalo biti veliko srce predsednika Socialistične federativne republike Jugoslavije in predsednika predsedstva SFRJ, predsednika Zveze komunistov Jugoslavije, maršala Jugoslavije in vrhovnega poveljnika oboroženih sil SFRJ tovariša Josipa Broza-Tita.

Česar smo se bali zadnje mesece, se je zgodilo: huda bolečina in globoka žalost sta pretresli vse Jugoslovane. Od srca do srca, od ust do ust slehernega našega državljana, delavca, vojaka in nekdanjega

TITO – naša preteklost in bodočnost

bojnega tovariša, aktivista, kmeta, izobraženca, slehernega ustvarjalca, dekleta in matere, otroka, pionirja in mladince je potovala šepetajoča bolečina: tovariša Tita ni več med nami.

Najgloblja žalost nas je ovila, za ljubljanim predsednikom Titom je zajokala vsa domovina. Kot v filmu smo v hipu obudili nanj nepozabni spomin. Zaživel je pred nami kot otrok in pastirček v rodnem Kumrovcu, sin Slovenke in zagorskega kmetiča, kovinarski vajenec in pomočnik, z 18 leti že član socialnodemokratske stranke Hrvatske in Slovenije. Od 1910 dalje je nepretrgoma sodeloval v političnih demonstracijah, delavskih stankah in drugih oblikah revolucionarnega boja. Kot delavec je prepotoval naše in tuje kraje, bil ranjen in ujet na ruskem bojišču v Karpatih, bil borec enot Rdeče garde, od koder se je oktobra 1920 vrnil v Zagreb. Kot mlad komunist je neutrudno delal med delavci, bil zaprt, šel v ilegalo in znova v zapore. Učil in šolal se je na mednarodni leninski šoli v Moskvi, leta 1937 pa je prevzel najodgovornejšo nalogo v svojem življenju. Postal je generalni sekretar CK KPJ. Pripravljali je komunistično partijo Jugoslavije za bližajočo se vojno proti

fašizmu. Leta 1941 je KPJ pod njegovim vodstvom dvignila zastavo revolucije, za njim pa so šli jugoslovanski narodi v svoj najusodnejši zgodovinski boj – za socialno in nacionalno osvoboditev.

Pod Titovim vodstvom so sredi boja rasli prvi odbori nove ljudske oblasti. Na dveh zasedanjih AVNOJ so zrasli pravni temelji nove Jugoslavije. Z njim vred smo prestali neutemeljene in krivične napade z leve in

desne v prvih povojnih letih in preživeli tako politično kot gospodarsko blokado naše domovine. Na pobudo tovariša Tita je ljudska skupščina FLRJ

(nadaljevanje na 34. str.)

TITO – naša preteklost in bodočnost

(nadaljevanje s 33. str.)

26. junija 1950 odprla novo poglavje v socialističnem razvoju Jugoslavije na temeljih samoupravljanja. Josip Broz Tito je bil 14. januarja 1953 izvoljen za prvega predsednika naše republike in je po volji ljudstva ostal to vse do konca svojega plemenitega življenja.

Od 1954 je tovariš Tito polagal temelje načel za miroljubno aktivno koeksistenco držav, ki so se odločile za življenje brez prisile blokov, ki so začeli čedalje nevarneje ogrožati svetovni mir. Nenehno se je s KPJ in nato z ZKJ uspešno boril za zmago miroljubnega sožitja vseh naprednih sil na svetu. Večina držav in prebivalcev vseh celin sveta je prisluhnila tej novi politiki, se ji začela pridruževati in jo podpira naprej. Svet je že davno spoznal Titovo Jugoslavijo, jo spoštuje, ceni in upošteva.

Takšna je pred nami danes Titova življenjska pot in njegovo snovanje: bil je in ostal bo graditelj Zveze komunistov, nove Jugoslavije in gibanja neuvrščenosti. Njegovo ime označuje v enem samem tri neločljive pojme: izjemno osebnost, socialistično Jugoslavijo, nas vse.

Lani je ob odkritju bronaste ga poprsja svoje matere pred osnovno šolo v kozjanski vasi Bistrica ob Sotli dejal zbrani mladini in množici domačinov:

„Vidite, jaz sem moral delati že od svojega šestega leta pa vse do danes. Šel sem skozi vsa obdobja, skozi vse težave, skozi katere lahko gre človek. Preživel sem dve vojni. V prvi sem bil vojak in podoficir, v drugi pa sem poveljeval.

Vse sem si pridobil sam, sam sem se vzgajal in izgrajeval. To

je bilo tisto, kar mi je dala mati...“

Tovariš Tito je 60 let krepil in vodil našo partijo, tri in pol desetletja je stal na čelu naše države. Pred dobrim letom je ob proslavi 35-letnice bitke na Neretvi dejal zbranim soborcem:

„Sicer pa lahko kdo zares vpraša: kako je mogoče, da ta človek v 87. letu še zmeraj hodi tako pokončno? Lahko vam odgovorim na to. V najbolj zgodnji mladosti sem stopil v revolucionarno gibanje. Revolucija pa terja vsestransko zavzetost, neutrudno delo, brez ustavljanja, in to človeka ohranja in ga tako rekoč nese naprej...“

Takšna je bila življenjska pot tovariša Tita, delavca, borca za novi svet, heroja vojne in heroja miru. Z njim smo zmagovali v vseh bojih za lepše življenje in svobodo ljudi. On nas je popeljal v enkratni boj za neodvisnost in enotnost države, bil je

vodja vseh naših naporov za mir in sodelovanje med narodi vsega sveta. Za vedno bo zapisan v zgodovini sedanjih kot prihodnjih rodov, ki bodo pokončno nadaljevali njegovo pot.

Tovariš Tito živi naprej v srcih vseh ljudi naše domovine.

Njegov svetel zgled nas bo vodil pri uresničevanju vseh nadaljnjih nalog naše samoupravne socialistične družbe.

Enotni in neomajni ostajamo na njegovi poti. Tovariš Tito je bil, je in ostane eno z nami: poosebljenje nove Jugoslavije, naše domovine, nove družbe in nenehne ustvarjalne moči ljudskih množic, iz katerih je izšel in zanje živel do zadnje ure svojega velikega življenja.

Največji sin naših narodov, legendarni junak, poveljnik in državnik, prijatelj otrok in učitelj mladine, „državljan vsega sveta“, prvi vojak naše revolucije in povojne graditve, neomajen komunistični voditelj in najbolj priljubljen Jugoslovčan živi med nami naprej. Bili smo in ostajamo njegovi.

Tito – naša preteklost in bodočnost. N. S.

23. november 1958: predsednik Tito govori na velikem zborovanju v Novem mestu ob otvoritvi avtomobilske ceste Ljubljana – Zagreb (Foto: T. Gošnik)

Socializem gradimo za človeka

... Tovariši in tovarišice, mladinci in mladinke, meščani in meščanke Novega mesta! Mi, ki smo prišli danes sem in ki smo navzoči na tej proslavi, se veselimo skupaj z našo mladino, ki ji je uspelo v tako kratkem času zgraditi naši skupnosti tako velik objekt, in čutimo, da bo bodočnost naše države, nadaljnja izgradnja naše države in njeno življenje prišlo v zelo sposobne in dobre roke. Ni se nam treba več bati in vpraševati, kaj bo jutri, ko nas ne bo. Glejte mlado generacijo, glejte te mlade! Vi boste znali iti naprej po poti, ki je določena in zaznamovana s krvjo in kostmi borcev v našem narodnoosvobodilnem boju, po poti, ki so jo zaznamovali člani naše Komunistične partije še pred vojno in med vojno, in na kateri danes vlagajo vse svoje sposobnosti vaši odrasli tovariši. In to je tisto, kar nas napolnjuje z največjim zadovoljstvom, občutek sreče zaradi tega, ker imamo tako mladino, ki bo znala voditi Jugoslavijo v tisti smeri, ki ji je določena.

Tovariši in tovarišice! V naši državi bomo morali izvesti še mnogo raznih nalog. Vsako leto mislimo, da bomo storili še to in to, pa da nam bo poslej lažje. Nekako pa se vedno pokaže, ko končujemo eno ali drugo stvar, da nam je treba še več.

Zato se naši ljudje ne bi smeli čuditi, da ne bo časa za to, da bi prekrizali roke in rekli, da smo dovolj storili. Ne, vse dokler bomo dihali in dokler bomo imeli sposobnosti, bomo morali vlagati svoje sile,

da bomo uresničili tisto, kar moremo za sedanje in za bodoče generacije in da gremo zdaj in v prihodnje z istimi težnjami naprej...

Iz govora predsednika Tita 50.000-glavi množici na Glavnem trgu v Novem mestu v nedeljo, 23. 11. 1958 – ob otvoritvi avtomobilske ceste Ljubljana–Zagreb.

Socializem za človeka, za ljudi...

... Mi smatramo, da socializem ni nekaj abstraktnega, temveč da se gradi za človeka, za ljudi, za sedanje in prihodnje generacije. Želeli bi, da že zdaj ta generacija danes občuti blagodati izgradnje socializma in nam je žal, ker jih ne čuti še v zadostni meri. Vendar, kaj hočemo, ta generacija mora pač prenesti največje breme v izgradnji socializma in smo zaradi tega morali marsikaj žrtvovati ter nam je zato tudi mnogo težje, kakor bo prihodnjim rodovom...“

Predsednik Tito 23. 11. 1958 v Novem mestu

Josip Broz Tito, delavski borec, vojak revolucije, sin ljudstva, državljan sveta, je v polni revolucionarni in človeški zavesti nosil v srcu delavski razred, ljudstvo in človeka.

V tem trenutku svečane tišine v naši domovini bijejo srca, ki jih je imel rad in ki ga imajo rada, utripajo z njegovim zanosom in njegovo splošno človeško plemenitostjo.

Čast je pripadati revoluciji in času, v katerem je deloval tovariš Tito, pripadati skupnosti, ki smo jo z njim uresničili na bojnem polju in gradili v miru. Čast je pripadati državi, ki jo je Tito tako sijajno predstavljal. Čast in ponos je imeti v svoji zgodovini Tita.

Častno je bilo boriti se in živeti s Titom.

Današnje in bodoče generacije, globoko hvaležne tovarišu Titu, bodo nadaljevale njegovo neminljivo delo.

PET CELIN

Ime maršala Tita je obšlo pet celin. Po koncu vojne bo Jugoslavija na mirovno konferenco prišla ne kot pratežnik, ampak kot izvidnik! Ni osvobodila samo vrste krajev svojega ozemlja, marveč je izbojevala tudi novo častno mesto v povojni Evropi...

ILJA ERENBURG,
književnik, 1944

Preudarno in pogumno življenje

Kadar lahko nekdo v svojem šestdesetem letu naredi tale obračun:

Celih štirideset let sem se bojeval na podlagi svojega moralnega prepričanja, videl sem mnogo dežel in mest, vojsk in vojn, civilizacij, družbenih sistemov in revolucij, za svoje življenje sem si služil kruh z delom svojih rok, bil sem jetnik in vojak, politik in organizator velikega množičnega gibanja za osvoboditev proletariata, začel

sem vstajo proti slepi stihiji, v hudi in krvavi vojni sem očistil deželo tujcev, svoji domovini sem vrnil krivično odvzeto morje, otoke in mesta, osvobodil sem svoj narod razrednega izkoriščanja, postavil sem temelje socializma in danes vodim deželo iz njene zaostalosti med civilizirane narode, potem bi ta človek lahko upravičeno rekel:

Opravil sem svojo človeško in državljansko dolžnost in prav bi bilo, da si odpočijem in oddahnem. Če je naša usoda, da

smo del naroda, za katerega ni oddiha, saj smo se rodili v deželi, nad katero že stoletja divjajo hudi viharji, in če nam tudi takrat, kadar smo se za trenutek prebili skozi ogenj pokola, da bi znova zgradili požgano streho, znova grozijo požigalci z novimi požari in novimi umori, potem je to usoda vseh naših narodov, na čelu katerih danes stopa človek, ki je dopolnil šestdeset let, ki pa mu ni dano, da bi prenehal delati in se oddahnil.

Človek, ki je na čelu naše zgodovine sprejel boj za načelo socialistične enakopravnosti med socialističnimi državami, ki se je v imenu socialistične morale in logike postavil po robu nasilju velesile, ki pametno in pogumno vodi ta boj pred vsem svetom, pred milijoni

presenečenih oči, ta človek, ki mu danes v imenu socializma grozijo z vislicami, lahko reče mirno in zbrano: Zdravo! Bodi miren in vzvišen! Prepričan bodi, da nisi sam, ker se vsi zavedamo, da ne gre zate osebno, temveč za vse nas, za našo preteklost in za našo prihodnost.

Živel si in še naprej živiš življenje tistih srečnih smrtnikov, ki nikoli, niti en sam trenutek niso imeli razloga, da podvomijo o smislu svojega junškega in pametnega delovanja. Živel si celovito in harmonično, brez mrzličnega notranjega razkola in noben trenutek nisi podvomil o svojem temeljnem moralnem prepričanju, da je pot, po kateri hodiš, pravična.

MIROSLAV KRLEŽA
o Josipu Brozu Titu (1952)

Ljudstvo je hotelo postati gospodar lastne usode

... Komunistična partija Jugoslavije, ki je veliko pred okupacijo opozarjala na naraščajočo nevarnost fašizma in se vsestransko pripravljala na obrambo države, je bila zmožna popeljati narode v oboroženo vstajo proti tujim fašističnim okupatorjem. V tem je dosegla uspeh zato, ker se je naša narodnoosvobodilno gibanje od prvega dne bojevalo z geslom narodne osvoboditve, bratstva in enotnosti ter uvajanja zares demokratične ureditve v novi Jugoslaviji, v kateri bo volja širokih ljudskih množic zares prišla do veljave. Ljudstvo je množično odhajalo v boj zato, ker ni želelo, da bi se vrnile stare razmere, ker se je dokončno prepričalo o izdaji buržoazije na oblasti, ker je hotelo čimprej pognati čez

mejo vse okupatorje, ker je želelo preprečiti medsebojno uničevanje ljudstva in ker mu je KPJ od začetka odpirala pogled v prihodnost, ko bodo položeni temelji nove skupnosti enakopravnih narodov, v kateri bo ljudstvo gospodar lastne usode. Uspeh je dosegla zato, ker si je od prvega dne vstaje za rešitev enega najusodnejših in najpomembnejših vprašanj določila nalogo doseči enostnost med jugoslovanskimi narodi, hkrati pa tudi enotnost množic slehernega naroda posebej.

Narodnoosvobodilni boj je nosil s seboj svobodo, enakopravnost in bratstvo vseh narodov in narodnosti Jugoslavije, to je pa tudi ena največjih pridobitev naše revolucije...

TITO (1978)

Spomladanska bukev – mati gozda . . . (Foto V. Simončič)

30. maja bomo volili nove samoupravne organe

V aprilu je potekel mandat delegatom v organih samoupravljanja pri gozdnem gospodarstvu Novo mesto. Da bi postopek v zvezi z volitvami kar najbolj usklajeno potekal, so se delegati sindikalne konference sestali in sprejeli naslednji akcijski načrt.

Pripravene volitve bodo potekale vés maj. Delavski sveti TOZD, TOK in DSSS so že razpisali volitve. Volitve bodo 30. maja 1980.

Volili bomo:

– delavski svet TOZD oz. skupščino TOK, delavski svet DSSS in delegate za centralni delavski svet

– samoupravno kontrolo v svoji temeljni organizaciji in v

delovni organizaciji;

– komisijo za medsebojna razmerja;

– disciplinsko komisijo;

– delegate odbora stanovanjskega sklada in

– delegate odbora za izobraževanje, štipendiranje in pripravištvu.

Do 10. maja bo potekalo evidentiranje kandidatov. Sindikalne organizacije, ki so nosilec in organizator družbenopolitične aktivnosti, bodo predložile na kandidacijskih konferencah kar 257 kandidatov. Če bo vsak kandidat predlagan samo v enega izmed samoupravnih organov, bomo volili več kot eno tretjino vseh zaposlenih

delavcev in članov lastnikov gozdov.

Do 15. maja morajo biti opravljene kandidacijske konference, na katerih delavci in člani dokončno oblikujejo kandidatne liste.

Da bi zagotovili določila o zastopanosti delavcev v samoupravnih organih (vsaka delovna skupnost, kvalifikacijska in starostna struktura), je konferenca menila, da TOZD oz. TOK in DSSS predlagajo zaprte kandidatne liste.

V zvezi z volitvami so delegati sindikalne konference predlagali še naslednje:

evidentiranje kandidatov naj poteka v vseh delovnih središčih. Vsi delavci morajo sodelovati pri evidentiranju kandida-

tov. Pri izbiri predlagati kot možne kandidate tiste delavce, ki so se voljni spoprijemati z nastalimi problemi v proizvodnji in delitvi ustvarjenih dobrin. Z novimi funkcijami ne obremenjevati ljudi, ki so že angažirani in aktivno delajo v drugih samoupravnih telesih (delegacije ali družbenopolitične organizacije). S tem pa ni rečeno, da bi se izogibali povezovanju. Konferenca meni, da bi morali člani centralnega delavskega sveta izhajati iz delavskega sveta TOZD, TOK, DSSS. V delavskem svetu TOZD naj bi bil tudi nekdo iz delegacije za zbor združenega dela občinske skupščine itd.

Delavci in člani postajajo v našem samoupravnem socialističnem sistemu odgovorni gospodarji svojega dela. V TOZD in TOK že prihajajo nove naloge, najsi bo na področju planiranja ali ustvarjanja, pridobivanja ter razporejanja dohodka in čistega dohodka.

Zato se bomo na volitvah zavzemali za tiste delavce, ki bodo nadeljevali s poglobljanjem delegatskih odnosov, kajti le učinkovit delegatski sistem v temeljni organizaciji ie lahko podlaga celotnega sistema socialistične samoupravne demokracije.

FRANC MARKOVIČ

NAJSVETEJŠE – BRATSTVO IN ENOTNOST

„Zaupamo lahko v svojo prihodnost. Čeprav prinašajo mednarodni odnosi številne nevarnosti, čeprav moramo vselej z budnim očesom opazovati pojave pritiskov in agresivnih groženj kot tudi različne oblike tako imenovane specialne vojne, imamo v naših oboroženih silah in splošni ljudski obrambi v celoti zanesljivo poroštvo za mir in zanesljivo sredstvo za to, da se postavimo po robu vsakemu napadu na našo svobodo, neodvisnost in teritorialno celovitost. Vendar je vse to odvisno od nas samih, od naše sposobnosti, kako bomo znali ohraniti stabilnost naše družbe, razvijati pridobitve revolucije in negovati tisto, kar je najsvetejše, kar smo dosegli v osvobodilni vojni – bratstvo in enotnost narodov in narodnosti Jugoslavije.“

TITO – na desetem kongresu ZKJ

Letos razširjeno sodelovanje s tovarno celuloze in papirja „Djuro Salaj“ Krško

Leta 1979 smo na gozdnem gospodarstvu Novo mesto osnovali 116 ha nasadov iglavcev v skupni vrednosti 5,35 milijonov din, od česar je tovarna celuloze in papirja plačala 2,67 milijonov ali 50 odstotkov. Tudi GG Novo mesto je po sporazumu sprejeto obvezo do tovarne v celoti izpolnilo. Dobavo celuloznega lesa listavcev je povečalo še za 11.600 m³. Tako se je prvo leto sodelovanja po sporazumu izpolnilo v zadovoljstvo obeh podjetij. Dosežen je bil kratkoročni cilj s tem, da je dobila tovarna takoj več lesa za predelavo, in dolgoročni z osnovanjem nasadov, ki bodo čez desetletja dajali les, ki ga vse bolj primanjkuje.

Letos tovarna Djuro Salaj še razširja svoje sodelovanje z gozdnimi gospodarstvi v Sloveniji in sosednji Hrvatski. Zraven sodelovanja pri osnovanju nasadov bo tovarna s svojim prispevkom pomagala tudi pri negi sestojev z redčenjem in pri izgradnji cest v tiste gozdove, iz katerih je zaradi pomanjkanja cest spravilo lesa zelo otežkočeno in zato zelo drago.

Na GG Novo mesto bomo letos osnovali na družbenem področju 44,50 ha, na zasebnem pa 49,30 ha nasadov, skupaj torej 93,80 ha v vrednosti 5,48 milijona din. Za vzdrževanje lani osnovanih nasadov bomo porabili 1,06 milijona din, skupaj z osnovanjem 6,55 milijona din. Polovico tega zneska bo prispevala tovarna, GG Novo mesto pa bo po tržnih cenah moralo tovarni dobaviti 11.845 m³ celuloznega lesa, v čemer je zapopadeno za vsak hektar letos osnovanih nasadov po 100 m³ (93,80 ha x 100 m³) ter za vsak hektar lani osnovanih nasadov v zasebnem sektorju po 50 m³ lesa za celulozo.

TOK Gozdarstvo Novo mesto bo letos predčilo 60 hektarjev bukovih sestojev v predelu Žvirč. Lani so do obširnega in razmeroma lepega gozda že zgradili dober kilometer ceste, tako da je omogočen prevoz s kamionom, letos bodo gradnjo ceste nadaljevali in tako pridobivanje lesa olajšali in znatno pocenili. Predvidevamo, da bomo z redčenjem pridobili 2400 do 2800 m³ lesa. Tovarna celuloze iz Krškega bo prispevala zaradi velikih stroškov izdelave, spravila in prevoza dodatno še 25 odstotkov prodajne cene za vsak kubični meter lesa.

Tretja možnost sodelovanja, ki ga nudi tovarna, je prispevek za izgradnjo cest. Za vsak kubični meter lesa s področja, ki ga odpira nova cesta, bo prispevala enak znesek kot pri redčenju. Tudi ta pobuda je za gozdno gospodarstvo zelo privlačna, vendar ji zaenkrat ne moremo slediti, ker bi morali kot protiuslugo dobaviti tovarni še več celuloznega lesa, kar pa nam je letos spričo že sprejetih

dokaj velikih obveznosti nemogoče.

Tovarna celuloze Djuro Salaj Krško daje lep in stvaren primer, kako naj bi se predelovalci povezovali s proizvajalci surovin. Gozd je ob smotrnem gospodarjenju stalen in ob-

novljiv vir lesa, toda za vzdrževanje in povečevanje njegove donosnosti so potrebna tudi vlaganja. Prav v dolenskih gozdovih pa so glede na neizkoriščene dobre rastiščne razmere vlaganja še posebno potrebna in koristna. Delavci tovarne iz Krškega se zavedajo, da se pravzaprav njihova proizvodnja začneja že v gozdu in v skladu s tem znanjem tudi ravnajo.

J. P.

Kako zagotoviti prevoz na delo na terenu?

Vprašanje nabave osebnih avtomobilov se je pojavilo v zvezi z opravljanjem terenskega dela zaradi omejitve uporabe kilometrine. Resolucija o politiki izvajanja družbenega plana v letu 1980 dovoljuje le 10 odstotno povečanje sredstev za kilometrino na lanske letošnje porabo. Ker se je v teku preteklega leta znatno podražil bencin in s tem tudi povečala kilometrina, pomeni, da bo dovoljena poraba premajhna. Še vedno je potrebno zmanjšati število kilometrov. Zmanjšanje bo različno za posamezne temeljne organizacije in bo znašalo okoli 20 do 35 odstotkov. Tako zmanjšanje kilometrine pa bo vplivalo na redno opravljanje dela v gozdni proizvodnji. Posebno pereče vprašanje je v zasebnem sektorju, kjer imajo terenski delavci — revirni vodje in delovodje, manjše možnosti za uporabo drugih prevozov, kot so službeni kombiji in avtobusi.

Zato je o tej zadevi razpravljali delavski svet delovne organizacije. Ob sprejemanju letnega investicijskega plana je izločil 800 tisoč din in zadolžil razvojnotehnično službo, da prouči upravičenost nabave službenih avtomobilov.

Izdelane so bile kalkulacije stroškov uporabe osebnih avtomobilov znamke Zastava 750 in Renault 4 M (special). Kalkulacije so pokazale, da bi bila utemeljena uporaba družbenih osebnih avtomobilov ob normalnem vzdrževanju vozil. Zastava 750 ima že pri 5000 km letno prevoženih kilometrih enako višino stroškov kot je veljavna cena za kilometrino na makadamski cesti.

Enake stroške po kilometru doseže Renault 4 M pri letni uporabi 9000 km. Iz računa vidimo, da je vozilo Renault 4 M po ceni in drugih značilnostih vozila veliko manj primerno za gozdarstvo.

V letošnjem letu predlagamo nabavo 11 osebnih avtomobilov. Za skupne službe — nabavo rezervnih delov, je predlog nabave Renault 4 M, za TOK Gozdarstvo Novo mesto štiri Zastave 750, TOK Gozdarstvo Črnomelj tri Zastave 750, TOZD Gozdarstvo Novo mesto ena Zastava 750, TOZD Gozdarstvo Straža ena Zastava 750 in TOZD Gozdarstvo

(nadaljevanje na 38. str.)

Prostovoljno članstvo kmetov v TOK Gozdarstvo

Zakon o združenem delu določa, da se kmetje združujejo v različne svoje organizacije prostovoljno. To določilo je drugačno kot v zakonu o gozdovih, po katerem se smatrajo za člane TOK vsi kmetje lastniki gozdov. Zakon o gozdovih bo (poleg drugih sprememb) v tem smislu popravljen, načelo prostovoljnosti kmetov v TOK pa že velja.

V TOK za gozdarstvo pri GG Novo mesto se je dosedaj vključilo skupno 310 lastnikov gozdov, od tega v TOK Gozdarstvo Novo mesto 95 članov, v TOK Črnomelj prav tako 95 in v TOK Gozdarstvo Trebnje 120 članov. Članov je pravzaprav

malo. V glavnem so se včlanili predvsem tisti, ki so že dosedaj radi in redno sodelovali v samoupravnih organih TOK za gozdarstvo ali pa z večjo blagovno proizvodnjo. Vse kaže, da lastniki gozdov še niso prepričani o prednostih združevanja pri proizvodnji, pri negi gozdov ali pri skupni uporabi strojev, pri spravilu ter pri izgradnji kamionskih cest ali vlak. Kaže, da tudi te oblike sodelovanja niso toliko zaživele, da bi lastnik gozda uvidel koristnost takega sodelovanja. Nič manj ni pomembno sodelovanje v samoupravnih organih — pogledati je potrebno le samoupravne sporazume in statute

TOK za gozdarstvo, pa se lahko prepričamo, kako široko je področje delovanja teh organov in kako močan vpliv na gospodarjenje imajo lahko kmetje, ki so delovni pri samoupravljanju.

Prednosti za člane TOK: žage brez prometnega davka.

Razen pravic in dolžnosti, ki so zapisane v samoupravnih predpisih pa naj omenimo še prednost, ki jo je prinesel zvezni uradni list v letošnji peti številki. Združeni kmetje, člani TOK za gozdarstvo, bodo namreč oproščeni plačila prometnega davka pri nakupu motornih

veržnih žag in vitlov za spravilo lesa.

Za nakup motorne žage ali vitla brez prometnega davka je potrebno le potrdilo o članstvu, ki ga bodo izdajale svojim članom TOK. Pri nabavi naslednje motorne žage bo zraven tega potrebno še potrdilo, da je bilo s prejšnjo žago proizvedenih in izdelanih 600 kubičnih metrov lesa v svojem ali drugem gozdu.

S tem ukrepom želi družba spodbuditi kmete k združevanju v njihovem lastnem interesu. Saj je vendarle že splošno znano, da je z združevanjem dela moč doseči večje delovne in gospodarske učinke. J. P.

Kaže, da bo letos zelo bogato semensko leto. Smreke v nižjih predelih našega območja so tako polne rjavo rdečega cvetja, da se veje šibijo pod njim. Cvetnega prahu je toliko, da so mlake v gozdu obrobene z rumenim robom. Cvetijo pa obilno tudi bukev, jelka, duglazija, omorika in seveda druge drevesne vrste, ki pogosto ali celo vsako leto obilno cvetijo, kot npr. breza, topol, gaber in javor. Če torej ne bo mraza, bomo letos lahko nabrali obilo semena smreke in se založili za prihodnjih pet do sedem suhih let. Gozdarji, opazujte naravo in poročajte v našem glasilu! (Foto: Janez Pavlin)

Poročilo o poslovnem uspehu GG Novo mesto v I. trimesečju 1980

Ob koncu leta 1979 in v začetku leta 1980 so bili sprejeti nekateri zvezni in republiški predpisi oz. dogovori,

(nadaljevanje s 37. str.)

Črnomelj zamenjava sedanjega vozila.

O načinu in pogojih uporabe družbenih avtomobilov bo pripravljen poseben pravilnik. Vsebovati bo moral podrobna določila o:

- vzdrževanju vozil,
- normativih za porabo goriva, maziva, rezervnih delov in popravil,
- odgovornosti in povračilo škode v primeru, če uporabnik vozila presega dovoljene normative,
- evidenci uporabe vozila: potni nalogi, spremljanje stroškov za vsako vozilo ločeno.

Predračun govori v prid nabave službenih vozil. Pravo podobo nam bo pokazala praksa. Kako se bo predlagana rešitev obnesla, pa je predvsem odvisno od pravnega odnosa ljudi do družbene lastnine.

JOŽE LUKŠIČ

Milijoni družin v vaseh Afrike in Azije so zaradi pomanjkanja drv za kurjavo že primorani uživati surovo hrano, zato vse več gojijo rastline, ki jih je mogoče uživati surove. Zbiralci drv so zlasti v okolici gosto naseljenih vasi povsem ogolili posamezna območja.

ki opredeljujejo pogoje poslovanja v letu 1980.

Tako so bili sprejeti:

- zakon o posebnih pogojih za investicijske kredite (Ur. list SFRJ 62/79), ki določa obvezno najnižjo udeležbo lastnih sredstev pri financiranju investicij iz bančnih kreditov;

- zakon o začasni prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev za izplačevanje dnevnic za službena potovanja, nadomestil za prevozne stroške na službenem potovanju, reprezentančnih izdatkov, izdatkov za reklamo in propagando, iz-

datkov za avtorske honorarje, izdatkov za intelektualne storitve ter izdatkov po pogodbi o delu v letu 1980 (Ur. list SFRJ 5/80). Po tem zakonu so omenjeni izdatki omejeni glede na višino stroškov doseženih v letu 1979.

Tako se dnevnice na službena potovanja v Jugoslaviji in tujini lahko povečajo v letu 1980 za 10% v primerjavi z letom 1979, nadomestila za prevozne stroške v Jugoslaviji in tujini se lahko povečajo ravno tako za 10%, stroški reprezentance, izdatki za intelektualne storitve

in izdatki po pogodbah o delu morajo biti v letu 1980 nižji za 20% v odnosu na leto 1979, stroški reklame in propagande in avtorski honorarji pa se morajo gibati na ravni lanskega letnih stroškov.

Zakon o omejitvah določenih izdatkov v letu 1980 bo dejavnost gozdarstva najbolj prizadel pri prevoznih stroških in pri pogodbah o delu. V proizvodnji uporabljamo za prevoz v veliki meri lastne avtomobile, ker je taka narava dela, da delo opravljamo na terenu. Gozdnogojitvenih del pa ne opravimo vseh z lastno delovno silo, temveč z začasno zaposlenimi delavci, ki niso v delovnem razmerju, kar pa je delo po pogodbi.

- Dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980 (Ur. list SRS 3/80) določa, v kakšni višini se lahko gibljejo osebni dohodki v letu 1980 glede na porast dohodka. Tako je določeno, da naj bi se gibali osebni dohodki v letu 1980 za 25 odst. počasneje od rasti dohodka. To določbo je bilo potrebno sprejeti v planu 1980 skupaj z zaključnim računom za leto 1979 ter dostaviti plan pristojni službi družbenega knjigovodstva. Poleg osebnih dohodkov so z dogovorom omejena tudi izplačila za skupno porabo, ki naj bi ne porasla v letu 1980 za več kot 13% v primeri z letom 1979;

- Zakon o začasni prepovedi razpolaganja z družbenimi sredstvi za financiranje negospodarskih in neproizvodnih investicij (Ur. list SFRJ št. 11/80) omejuje vlaganja v omenjene investicije v višini minimalne amortizacije, obračunane v letu 1980.

Vsi ti predpisi in dogovori zaostrejuje pogoje poslovanja v letošnjem letu. Namen jim je odpraviti trenutne gospodarske težave in ustaliti gospodarstvo.

(nadaljevanje na 39. str.)

POSLOVNI USPEH GOZDNEGA GOSPODARSTVA NOVO MESTO V OBDOBJU OD 1.1.1980 DO 31.3.1980 V PRIMERJAVI Z ISTIM OBDOBJEM PRETEKLEGA LETA IN PLANOM ZA LETO 1980

Št. Elementi	Doseženo od		Indeks	
	1.1.79-31.3.79	Plan 1980	1.1.80-31.3.80	dos.80/79 dos.80/plan
1. Celotni prihodek	74.240.897,45	429.455.999,00	85.919.672,44	116 20
2. Materialni stroški	30.397.867,64	176.30.662,00	28.814.418,80	95 16
3. Amortizacija	2.471.542,00	11.609.561,00	2.957.336,00	120 25
4. Dohodek	41.371.487,81	241.543.776,00	54.147.917,64	131 22
5. Pogodb.in zakonske obvezn.	14.360.749,70	90.296.724,00	17.982.432,55	125 20
6. Čisti dohodek	27.476.698,96	151.247.052,00	36.192.499,24	132 24
7. Za osebne dohodke	18.022.852,00	103.949.760,00	19.265.576,75	107 19
8. Za sklade skupaj	10.268.331,86	47.297.292,00	17.933.809,74	175 38
9. Izguba	1.280.445,75	-	1.033.901,40	81 -
10. Za rezervni sklad	956.520,20	6.038.594,00	1.252.252,50	131 21
11. Za poslovni sklad	6.132.330,93	25.523.038,00	12.558.508,65	205 49
12. Za skl.skup.por.-prosti del	2.202.463,98	9.796.837,00	2.812.461,84	128 29
13. Za skl.skup.por.-stan.del	977.016,75	5.938.823,00	1.310.586,75	134 22
14. Povprečno štev.zaposlenih	679	673	679	100 101
15. Povprečni netto OD	5955	8.756	8.003	134 91
16. Iz l.sred.za skup.por.-prosti d.	960.146,25	-	797.942,90	83 -

Iz tabel, ki smo jih pripravili v zvezi s periodičnim obračunom za I. tromesečje 1980 lahko ugotovimo, da težave, ki jih prinašajo omenjeni predpisi, niso nepremostljive.

Porast dohodka v I. trimesečju 1980 za delovno organizacijo znaša 31 odst. v odnosu na isto obdobje preteklega leta, porast osebnih dohodkov pa 7 odst. v odnosu na isto obdobje. To pomeni, da delovna organizacija v I. tromesečju 1980 v celoti uresničuje smernice družbenega dogovora. Po TOZD je situacija različna, kar je odvisno tudi od sezonskega vpliva na poslovanje v I. tromesečju. Izdatki, ki so omejeni v letu 1980, se tudi, razen nekaj izjem, gibljejo v dogovorjenih okvirjih.

Omenjena dva zakona, ki se nanašata na področje investicijskih vlaganj, nam tudi v letošnjem letu ne bi smela povzročiti večjih težav. Lastno udeležbo bomo pri investicijskih vlaganjih, ki se financirajo iz kredita, zmožni zagotoviti, večjih negospodarskih investicij pa v letošnjem letu nismo planirali.

Poslovni rezultat gozdnega gospodarstva, TOZD, TOK in DSSS smo prikazali v tabelah tako, da je razviden finančni uspeh v I. tromesečju 1980 v primerjavi z rezultatom v istem obdobju preteklega leta in s planom za leto 1980.

Celotni prihodek je v I. tromesečju 1980 dosežen v višini 85.919.672 din, je za 16 odst. višji od lanskega leta in znaša 20 odst. plana za leto 1980. Na tak porast celotnega prihodka so vplivali: večji porast proizvodnje v družbenem sektorju za 11.295 m³, večji odkup v zasebnem sektorju za 551 m³ ter višje dosežene prodajne cene. Primerjava celotnega prihodka in materialnih stroškov v letu 1980 z letom 1979 ni najbolj natančna, ker smo v lanskem letu knjižili tudi realizacijo v okviru TOZD v celotni prihodek in za isti znesek povečali materialne stroške, medtem ko smo v letu 1980 knjižili zaradi novih navodil o načinu ugotavljanja celotnega prihodka TOZD v celotni prihodek TOZD samo prihodke, ki so ustvarjeni eksterno, in prihodke, dosežene s poslovanjem med TOZD v okviru delovne organizacije. Če bi izločili iz lanskih podatkov prihodke, ustvarjene v okviru TOZD, bi dobili znesek zmanjšan za 6.449.950, porast pa bi bil 27 namesto 16 odstotkov.

Zap. št.	Elementi	TOZD ČRNOMELJ	TOZD GRADNJE	TOK NOVO MESTO	TOK ČRNOMELJ	TOK TREBNJE	DSSS
1.	Celotni prihodek	6.400.561,40	2.011.933,15	13.299.031,40	8.136.098,80	3.916.042,65	4.742.276,49
2.	Materialni stroški	1.774.256,45	1.312.986,60	8.957.687,10	4.466.272,85	2.014.939,05	1.014.814,10
3.	Amortizacija	432.921,00	211.992,00	28.164,00	27.468,00	38.757,00	156.602,00
4.	Dohodek (1-2-3)	4.193.383,95	486.954,55	4.313.180,30	3.642.357,95	1.862.346,60	3.570.860,39
5.	Pogodb.in zak.obvezn.	1.207.560,20	513.968,70	1.958.401,20	1.825.492,85	730.770,00	342.693,65
6.	Čisti dohodek (4-5)	2.985.823,75	-	2.354.779,10	1.816.865,10	1.131.576,60	3.228.166,74
7.	Za osebne dohodke	2.228.246,65	950.679,70	1.463.157,00	919.250,60	672.602,50	2.343.796,00
8.	Za sklade (sk.) (6-7)	757.577,10	56.207,55	891.622,10	897.614,50	458.974,10	884.370,74
9.	Izguba	-	1.033.901,40	-	-	-	-
10.	Za rezerv.sklad	104.834,60	-	107.829,50	91.058,95	46.558,65	-
11.	Za poslovni sklad	170.140,45	-	555.422,25	646.783,35	275.451,65	-
12.	Za skl.skup.por.(prosti d.)	323.869,50	-	142.244,00	105.386,00	81.991,60	744.874,89
13.	Za skl.skup.por.(st.del)	158.732,55	56.207,55	86.126,35	54.384,20	54.972,20	139.495,85
14.	Povp.št.zap.st.konc.mes.	95	31	39	29	25	58
15.	Povprečni neto OD	7132	7815	8840	7701	7584	9878

POSLOVNI USPEH GOZDNEGA GOSPODARSTVA NOVO MESTO
V OBDOBJU OD 1.1.1980 DO 31.3.1980

Zap. št.	Elementi	GG SKUPAJ	TOZD NOVO MESTO	TOZD STRAŽA	TOZD PODTURN	TOZD ČRMOŠNJICE
1.	Celotni prihodek	85.919.672,44	10.376.052,70	16.534.578,30	13.416.092,05	7.087.005,50
2.	Materialni stroški	28.814.418,80	2.516.242,30	3.337.098,00	1.883.835,00	1.536.287,35
3.	Amortizacija	2.957.336,00	514.824,00	491.757,00	573.060,00	481.791,00
4.	Dohodek (1-2-3)	54.147.917,64	7.344.986,40	12.705.723,30	10.959.197,05	5.068.927,15
5.	Pogodb.in zakon.obvezn.	17.982.432,55	2.060.690,25	3.790.961,55	3.716.435,00	1.835.459,15
6.	Čisti dohodek (4-5)	36.192.499,24	5.284.296,15	8.914.761,75	7.242.762,05	3.233.468,00
7.	Za osebne dohodke	19.265.576,75	2.611.184,50	3.038.280,65	2.666.902,90	2.371.476,25
8.	Za skl.skupaj (6-7)	17.933.809,24	2.673.111,65	5.876.481,10	4.575.859,15	861.991,75
9.	Izguba	1.033.901,40	-	-	-	-
10.	Za rezerv.sklad	1.252.252,50	183.624,65	317.643,10	273.979,90	126.723,15
11.	Za poslovni sklad	12.558.508,65	1.885.649,75	5.003.931,50	3.755.484,40	265.643,30
12.	Za skl.skup.por.(prosti d.)	2.812.461,84	403.178,60	354.310,10	349.118,15	307.489,00
13.	Za skl.skup.por.(stan.del)	1.310.586,75	200.658,65	200.596,40	197.276,70	162.136,50
14.	Povpr.št.zap.st.kon.mes.	679	110	101	105	87
15.	Povprečni neto OD	8003	7563	8027	8287	7800

PREGLED OBRACUNANE IN PORABLJENE BIOLOŠKE AMORTIZACIJE
V I. TROMESEČJU 1980.

TOZD	Gozdnogojitvena dela	Odkazilo	Urejanje	Skupaj	Obrač.biološke amortizacija
TOZD Novo mesto	404.900,00	126.804,00	18.176,00	549.880,00	442.148,00
Straža	691.641,00	126.804,00	14.848,00	833.293,00	703.046,00
Podturn	221.377,00	126.804,00	15.616,00	363.797,00	852.180,00
Črmošnjice	251.087,00	126.804,00	17.920,00	395.811,00	575.995,00
Črnomelj	405.474,00	126.804,00	88.177,30	620.455,30	271.842,00
Trebnje	95.795,00	36.295,00	-	132.099,00	50.115,00
SKUPAJ DRUŽB.SSEKTOR	2.070.274,00	670.315,00	154.737,30	2.895.326,30	2.895.326,00
TOK Novo mesto	266.407,00	467.864,00	83.456,00	817.727,00	1.283.029,55
Črnomelj	583.644,00	598.867,00	498.025,50	1.680.536,00	1.266.565,95
Trebnje	70.284,00	243.390,00	26.624,00	340.298,00	288.965,50
SKUPAJ ZASEB.SSEKTOR	920.335,00	1.310.121,00	608.105,50	2.838.581,00	2.838.561,00
SKUPAJ DRUŽB.+ZAS.SEK.	2.990.609,00	1.980.436,00	762.842,80	5.733.887,80	5.733.887,00

To velja tudi za materialne stroške, ki so doseženi v višini 28.814.418 din z 95 odst. v odnosu na lansko leto. Če pa bi popravili lanske materialne stroške za isti znesek kot smo celotni prihodek, bi bil indeks 120. Gibanje materialnih stroškov je počasnejše od celotnega prihodka, kar nam kaže, da bo letošnji rezultat boljši od lanskega. Interni prihodki v okviru TOZD nimajo nobenega vpliva na dohodek in na druge pokazatelje poslovanja.

Amortizacija je dosežena v višini 2.957.336 din in je za 20 odst. večja kot v letu 1979.

Dohodek, ki ga dobimo, če od celotnega prihodka odštejemo materialne stroške in amortizacijo, znaša 54.147.917 din in je za 31 odst. presejel lanskega. Če se bo dohodek povečeval do konca leta, potem bodo tudi omogočena izplačila višjih osebnih dohodkov.

Pogodbene in zakonske obveznosti znaša jo 17.982.432

din in so za 25 odst. višje od lanskega leta.

Čisti dohodek je del dohodka, ki je namenjen za izplačilo osebnih dohodkov in za razdelitev na sklade. Dosežen je v znesku 36.192.499 din oziroma za 32 odst. več kot v istem obdobju lanskega leta. Za osebne dohodke smo namenili 19.265.576 din čistega dohodka. Osebne dohodke, ki jih poravnavamo iz čistega dohodka dobimo tako, da osebnim dohodkom v začetnih zalogah prištejemo obračunane osebne dohodke in boleznine in odštejemo osebne dohodke, vsebovane v končnih zalogah. Ker so osebni dohodki v končnih zalogah za 3.155.200 din večji kot so bili lansko leto, je indeks rasti osebnih dohodkov nizek. Če bi upoštevali samo osebne dohodke brez OD v zalogah, bi bil indeks 131, kar bi bilo bolj primerljivo.

Poprečni neto OD v I. tromesečju znaša 8003 din in je za 34 odst. večji od lanskega leta. Poprečnega osebnega dohodka.

Za sklade smo namenili 17.933.809 din ali za 75 odst. več kot v lanskem letu. Ta podatek nam kaže, da je dosežen rezultat zadovoljiv.

Izguba se pojavlja samo pri TOZD Gradnje, v lanskem in letošnjem letu, predvsem zaradi sezonskega vpliva v tej TOZD. Rezultati v drugih TOZD in TOK so ugodni. Ugodnejši so rezultati v družbenem, kakor v zasebnem sektorju, predvsem zaradi povečane proizvodnje glede na lansko leto v družbenem sektorju, v primerjavi z le neznatnim povečanjem odkupa v zasebnem sektorju.

MILAN DRAGIŠIČ,
dipl. oec.

„Z Jugoslavijo ne bodo mešetarili...“

„Želimo, da bo vsakdo gospodar v svoji hiši. Ne bomo odvisni od nikogar... S to Jugoslavijo ne bodo mešetarili, ne bodo trgovali.“

TITO (maja 1945 v Ljubljani)

Deseta TOZD v GG Novo mesto: TOZD V RTNARSTVO

Temeljna organizacija združenega dela Vrtnarstvo ima svoje proizvodne in poslovne prostore ob Cesti herojev v Novem mestu. Leži med cesto in reko Krko in meri v skupni površini 6.417 m². Od tega je slaba polovica izkoriščena za objekte in obdelovalne površine. Preostalo zemljišče pa zaradi neprimerne konfiguracije predstavlja zeleni pas, transportne poti in dvorišče. Zaradi utesjenosti na teh površinah ni možno širiti vrtnarske dejavnosti niti izpopolnjevati tehnologije. Poslovni in proizvodni objekti so zastavljeni brez pravega reda, ker so jih dograjevali postopoma, kot so rase potrebe in so le začasne izvedbe. Ne ustrezajo niti tehnološko niti ne glede delovnih razmer, ki so v vrtnarji izredno slabe, čeprav bi z manjšimi vlaganji v preteklih letih lahko dosegli nekatere izboljšave. Do teh pa ni prišlo zaradi znanega načrta o gradnji stanovanjske soseske v Ločni in iskanja primerne lokacije za izgradnjo nove vrtnarije.

TOZD Vrtnarstvo opravlja v skladu s statutom naslednjo dejavnost:

– vrtnarstvo in izdelovanje predmetov iz naravnega in umetnega cvetja ter nudenje ostalih vrtnarskih uslug,

– gojenje okrasnega grmičevja, leptičnega grmičevja in okrasnih dreves za lastno uporabo in prodajo,

– urejanje parkov, zelenic in nasadov ter individualnih okrasnih vrtov.

Za opravljanje navedene dejavnosti je delo v TOZD razdeljeno na štiri enote: proizvodnja, prodaja, urejanje parkov in nasadov ter izdelovanje predmetov iz suhega in rezanega cvetja.

Ker v TOZD Vrtnarstvo zaradi premajhnega števila zaposlenih ni oblikovan delavski svet, opravlja zadeve iz pristojnosti delavskega sveta zbor delavcev, ki se redno sestaja in obravnava ter rešuje zadeve, ki so pomembne za delo in življenje TOZD. Deluje tudi komisija za medsebojna razmerja delavcev, odbor samoupravne delav-

ske kontrole, izvoljen pa je bil tudi komite za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. V celotni samoupravni dejavnosti sodeluje tudi sindikalna organizacija, medtem ko aktiv ZK še ni ustanovljen, ker je premalo članov.

V TOZD imajo sprejete vse samoupravne akte, ki jih redno usklajujemo z novo zakonodajo in s koristmi delavcev, tako da večina samoupravnih aktov nosi novejši datum. Delavci TOZD se v samoupravno in družbenopolitično življenje na ravni delovne organizacije vključujejo preko delegatov, ravno tako pa tudi v širšo družbenopolitično skupnost in samoupravne interese skupnosti v nivoju krajevnih skupnosti.

Ob konstituiranju TOZD Vrtnarstvo je bilo zaposlenih 19 delavcev, od teh je bilo 5 kvalificiranih in 14 nekvalificiranih, leta 1977 se je število zaposlenih povečalo samo za enega delavca, leta 1978 še za dva in leta 1979 za 5 zaposlenih.

Tako je bilo ob koncu leta 1979 v TOZD Vrtnarstvo za-

Stikališče dveh drevesnih vrst v nasadu – zelenega bora in smreke (foto: ing. Slavko Klančičar).

poslenih 27 delavcev, in sicer: eden z višješolsko izobrazbo, 9 KV delavcev in 7 NK delavcev, ki pa so si s preizkusom znanja pridobili interno kvalifikacijo za opravljanje vrtnarskih opravil.

Glede na obseg in delovne razmere ni bilo možno zaposlovati več delavcev, zato smo si ob konicah pomagali s pogodbenimi delavci.

Iz analize poslovanja TOZD Vrtnarstvo za leto 1977 do 1979 je razvidna letna rast ekonomskega uspeha. Tako je dohodek porastel iz leta 1977 na 1978 za 45 odstotkov, iz leta 1978 na leto 1979 pa je ocenjena porast dohodka za 7 odstotkov, čemur je vzrok večje število zaposlenih na enakih proizvodnih površinah.

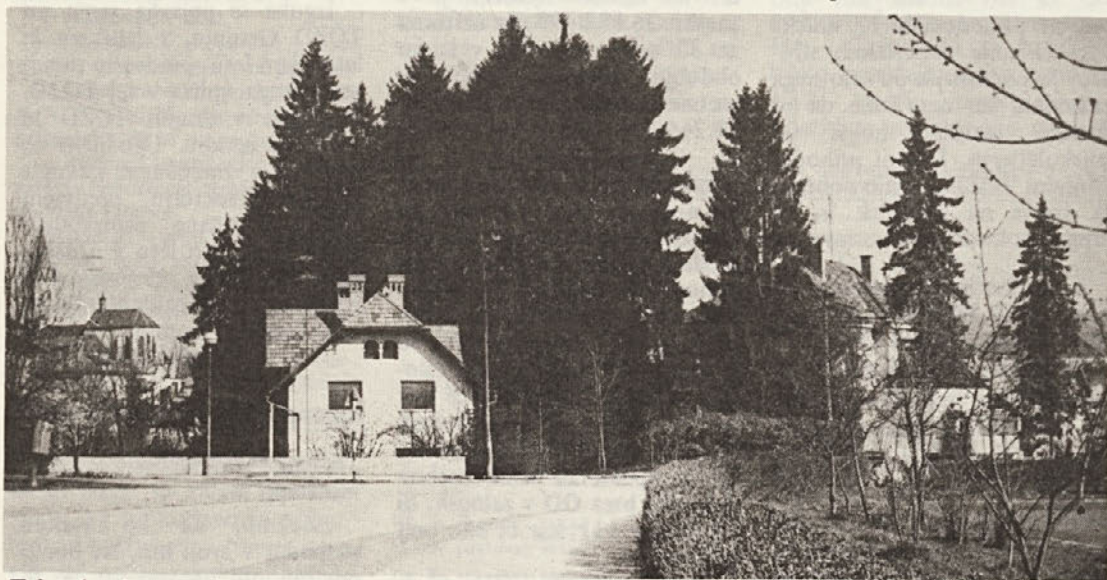
Dohodek na zaposlenega delavca je bil leta 1977 159.168

din, leta 1978 je znašal 236.692 din in leta 1979 že 256.161 din. Poprečni neto osebni dohodek na zaposlenega je znašal: v letu 1977 5.516 din, v letu 1978 6.714 din in v letu 1979 6.393 din.

Ob hitrem razvoju mesta in drugih okoliških centrov občine in regije naraščajo tudi potrebe po urejanju javnih parkov, zelenic in nasadov ter urejanja okolja nasploh. Temu se mora prilagoditi tudi vrtnarstvo, ki v takem stanju, v kakršnem je, ne more pokrivati vseh družbenih in individualnih potreb s tega področja. To je narekovalo, da so stekle priprave za pridobitev nove lokacije z večjimi površinami z možnostjo izgraditve večjih in sodobnejših proizvodnih objektov in zemljišča za zunanjo proizvodnjo z možnostjo strojne obdelave. Na pridobljenih površinah bodo podane možnosti za večjo proizvodnjo rezanega cvetja in drugih vrtnarskih proizvodov. Pridobljeno zemljišče je štirikrat večje od dosedanjega, kar bo omogočilo večjo proizvodnost dela in s tem večjo možnost zadovoljevanja trga in zasebnih potreb. Z uvedbo mehanizacije bo možno z razpoložljivo delovno silo izvajati urejanje okolja in opravljati druge naloge v občini in širšem območju. Z večjo proizvodnjo pa bodo tako na razpolago tudi vsi proizvodi s področja vrtnarske dejavnosti.

Želja zaposlenih v vrtnarstvu je, da bi z združenim delom in sredstvi dosegali čimboljše finančne rezultate ter si tako zagotovili boljšo socialno varnost.

FRANC BARTOLI

Taka skupina smrek v mestu ne učinkuje le lepo, temveč tudi koristno. – Ob Trdinovi cesti v Novem mestu (foto: J. P.).

Tozd VRTNARSTVO Novo mesto je združena z GG Novo mesto

Z referendumom, ki je bil konec marca in v začetku aprila, smo se delavci gozdnega

gospodarstva Novo mesto odločali o spremembah v organiziranosti naše delovne organizacije,

in sicer o pripojitvi prevoznega parka h TOZD „Gradnje“ in združitvi TOZD „Vrtnarstvo“

REZULTATI REFERENDUMA O PRIKLJUČITVI PREVOZNEGA PARKA K TOZD "GRADNJE" NOVO MESTO

Ime temeljne organizacije	St. del.	St. čl. TOK	"ZA" delavci	"ZA" člani TOK	"PROTI" delavci	"PROTI" člani TOK
TOZD "Gozdarstvo" Novo mesto	107		68 ali 63,55 %		32 ali 29,90 %	
TOZD "Gozdarstvo" Straža	100		59 ali 59 %		31 ali 31 %	
TOZD "Gozdarstvo" Podturn	105		54 ali 51,42 %		44 ali 41,90 %	
TOZD "Gozdarstvo" Črmošnjice	84		57 ali 67,85 %		18 ali 21,42 %	
TOZD "Gozdarstvo" Črnomelj	95		56 ali 58,94 %		30 ali 31,57 %	
TOZD "Gradnje" Novo mesto	32		18 ali 56,25 %		13 ali 40,62 %	
TOK "Gozdarstvo" Novo mesto	39	95	36 ali 92,30 %	84 ali 88,42 %	2 ali 5,12 %	-
TOK "Gozdarstvo" Črnomelj	31	95	22 ali 70,96 %	77 ali 81,05 %	5 ali 16,12 %	-
TOK "Gozdarstvo" Trebnje	24	120	15 ali 62,5 %	96 ali 80 %	6 ali 25 %	8 ali 6,6 %
D S S S	57		46 ali 80,7 %		8 ali 14,03 %	-
SKUPAJ:	674	310	431 ali 63,94 %	257 ali 82,90 %	189 ali 28,04 %	8 ali 2,58 %
SKUPAJ delav. in člani TOK:		984		688 ali 69,91 %		197 ali 20,02 %

UGOTOVITEV: 69,91 % delavcev temeljnih organizacij in članov TOK se je na referendumu odločilo "ZA" priključitev prevoznega parka k TOZD "Gradnje", 20,02 % delavcev in članov TOK je bilo "PROTI" priključitvi; 10,07 % delavcev in članov TOK pa se referendumu ni udeležilo ali pa so bile glasovnice neveljavne.

REZULTATI REFERENDUMA O PREDLOGU SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O ENOTNEM UREJANJU IZOBRAŽEVANJA, ŠTIPENDIRANJA IN PRIPRAVNOSTI

Ime temeljne organizacije	St. del.	St. čl. TOK	"ZA" delavci	"ZA" člani TOK	"PROTI" delavci	"PROTI" člani TOK
TOZD "Gozdarstvo" Novo mesto	107		68 ali 63,55 %		30 ali 28,03 %	
TOZD "Gozdarstvo" Straža	100		65 ali 65 %		25 ali 25 %	
TOZD "Gozdarstvo" Podturn	105		67 ali 63,80 %		24 ali 22,85 %	
TOZD "Gozdarstvo" Črmošnjice	84		64 ali 76,19 %		11 ali 13 %	
TOZD "Gozdarstvo" Črnomelj	95		49 ali 51 %		40 ali 42 %	
TOZD "Gradnje" Novo mesto	32		28 ali 87,5 %		4 ali 12,5 %	
TOK "Gozdarstvo" Novo mesto	39	95	33 ali 84,6 %	74 ali 77,89 %	5 ali 12,8 %	20 ali 21 %
TOK "Gozdarstvo" Črnomelj	31	95	22 ali 71 %	77 ali 81 %	5 ali 16 %	-
TOK "Gozdarstvo" Trebnje	24	120	16 ali 67 %	92 ali 76,6 %	5 ali 20,8 %	11 ali 9 %
D S S S	57		48 ali 84,21 %		6 ali 10,5 %	
SKUPAJ:	676	310	460 ali 68,04 %	243 ali 78,38 %	155 ali 22,92 %	31 ali 10 %
SKUPAJ delavci in člani TOK:		984		703 ali 71,44 %		186 ali 18,9 %

UGOTOVITEV: 71,44 % delavcev temeljnih organizacij in članov TOK se je na referendumu odločilo "ZA" predlog samoupravnega sporazuma o enotnem urejanju izobraževanja, štipendiranja in pripravnosti; 18,9 % delavcev in članov TOK je bilo "PROTI" predlogu samoupravnega sporazuma, 9,66 % delavcev in članov TOK pa se referendumu ni udeležilo ali pa so bile glasovnice neveljavne.

REZULTATI REFERENDUMA O ZDRUŽITVI TOZD "Vrtnarstvo" v delovno organizacijo Gozdno gospodarstvo Novo mesto

Ime temeljne organizacije	Stev. delav.	Stev. članov TOK	"ZA" delavci	"ZA" člani TOK	"PROTI" delavci	"PROTI" člani TOK
TOZD "Gozdarstvo" Novo mesto	107		58 ali 54,20 %		39 ali 36,44 %	
TOZD "Gozdarstvo" Straža	100		57 ali 57 %		33 ali 33 %	
TOZD "Gozdarstvo" Podturn	105		62 ali 59,04 %		32 ali 30,47 %	
TOZD "Gozdarstvo" Črmošnjice	84		54 ali 64,28 %		18 ali 21,42 %	
TOZD "Gozdarstvo" Črnomelj	95		58 ali 61,05 %		30 ali 31,57 %	
TOZD "Gradnje" Novo mesto	32		19 ali 59,37 %		13 ali 40,62 %	
TOK "Gozdarstvo" Novo mesto	39	95	28 ali 71,79 %	55 ali 57,89 %	9 ali 23,07 %	30 ali 31,57 %
TOK "Gozdarstvo" Črnomelj	31	95	18 ali 58,06 %	58 ali 61,05 %	9 ali 29,03 %	19 ali 20 %
TOK "Gozdarstvo" Trebnje	24	120	15 ali 62,5 %	87 ali 72,5 %	6 ali 25 %	16 ali 13,3 %
DSSS	57		31 ali 54,38 %		23 ali 40,35 %	
S K U P A J	674	310	400 ali 59,34 %	200 ali 64,51 %	212 ali 31,45 %	65 ali 20,96 %
SKUPAJ DELAVCI IN ČLANI TOK		984		600 ali 60,97 %		277 ali 28,15 %

UGOTOVITEV: 60,97 % delavcev TO in članov TOK se je na referendumu odločilo "ZA" združitvi TOZD "Vrtnarstvo" v delovno organizacijo Gozdno gospodarstvo Novo mesto; 28,15 % delavcev in članov TOK je bilo "PROTI" združitvi; 10,88 % delavcev in članov TOK pa se referendumu ni udeležilo ali pa so bile glasovnice neveljavne.

Novo mesto, dne 5.4.1980.

Zbral: Jože Kovačič, 1r

Novo mesto v gozdno gospodarstvo Novo mesto ter o predlogu samoupravnega sporazuma o enotnem urejanju izobraževanja, štipendiranja in pripravnosti.

Kljub težavam, ki so nas ovirale od priprave predlogov do izvedbe referenduma o vseh treh vprašanjih, smo delavci gozdnega gospodarstva izglasovali vse tri navedene predloge ter s tem dokazali, da smo zainteresirani za bodočnost naše delovne organizacije, za njen razvoj kot tudi, da podpiramo splošne družbene koristi ter na ta način potrjujemo svojo pripadnost družbeni ureditvi, v kateri živimo in delamo.

Rezultati referenduma o vseh treh predlogih so prikazani v priloženih pregledih.

JOŽE KOVAČIČ

TITO – SIMBOL VSEH NAŠIH NARODOV

Titovo ime je postalo danes dramatični simbol rodov vseh naših narodov, odkar se piše zgodovina s krvjo naših ljudi. V nesreči, ki je bila od vseh naših nesreč najbolj brezupna, se je pojavil Tito z leninsko plamenico in njegova pot od Jajca do Beograda in Zagreba je pot našega naroda, da bi iz srednjeveškega, zaostalega človeka postal državljan prihodnjih svetlejših stoletij. To je gibanje k naši lastni civilizaciji. To je naša zgodovinska volja, ki se je kazala v številnih prizadevanjih skozi pretekla stoletja, in če je res tako, je to volja po preobrazbi in osvoboditvi v družbenih oblikah višjega, socialističnega tipa.

MIROSLAV KRLEŽA (1952)

Uspešno smo odpravljali napake

Socialistična Jugoslavija je v dosežanjem razvoju dosegla ogromen napredek. S tem se je v praksi uveljavil naš sistem samoupravljanja, družbeni razvoj, ki ga je spodbujala in usmerjala naša zveza komunistov. Ne želim trditi, da v našem razvoju nismo begali in delali napak. To ni prizanešeno nobeni družbi. Prav ta odprtost, s katero smo vselej obravnavali tudi takšne pojave, je v marsičem pomagala, da smo jih uspešno odpravljali.

TITO (1978)

Prvi kubiki lesa iz intenzivnega nasada iglavcev Meniški steljniki

TE DNI MINEVA 17 LET, ODKAR SMO SPOMLADI 1964 PRI PREMENI STELJNIKA V BLIŽINI MENIŠKE VASI V INTENZIVNEJŠE KULTURE POSADILI TUDI 7886 SADIK ZELENEGA BORA STAROSTI 1/3. UPOŠTEVAJOČ SADILNO RAZDALJO 2x2 METRA, ZNAŠA TO NATANKO 3.15 HA POVRŠINE. KOT POVSOD DRUGOD SO SE KMALU TUDI TU POJAVILI PRVI PRIMERI BOLEZNI MEHURJEVKE (CRONARTIUM RIBICOLA)...

Napadeni so bili le posamezni bori in kljub uničevanju ribeza, vmesnega gostitelja v razvojnem ciklusu, bolezen ni izginila. V začetku smo čisto po predpisih napadena drevesca

posekali in sežgali. Toda bori so postali hitro preveliki, pa tudi sežiganje v spomladanskih sušnih mesecih je bilo zelo nevarno. Izdelava sortimentov ni prišla v poštev, saj je bil les predroben, stroški pa preveliki.

Ko smo ugotovili, da drevesa ne propadejo takoj, če je okužba milejša ali se bolezen pojavi celo samo na vejah, smo mesta na deblih z bolezenskimi spremembami skorje pričeli premazovati z IBITOLOM, ki ga sicer uporabljajo za izolacijo v gradbeništvu. S tem smo prekrili ecidije in preprečili, da bi ecidiospore veter raznesel. Okužene veje smo seveda enostavno odžagali. Vse to smo spravili konec marca ali začetku aprila, odvisno pač od vremena in razvoja bolezni, na vsak način pa preden so se ecidiji razpočili. Napadena drevesa so bila tako tudi označena in vsako leto smo naši službi za varstvo gozdov javljali le nove primere bolezni.

Sedaj, ko so se krošnje dreves možno stmile in debela dovolj odebelila, je končno prišel čas, ko je posek nujen in se izdelava sortimentov izplača.

Če bi sedaj, po končani sečnji, kdo slučajno hodil po nasadu bora, naj nam prizanese s prehitro sodbo, kako čudno smo odkazali glede na razpored drevoja. Povedati moram, da je pravzaprav odkazilo odpravila že mehurjevka sama. Le v predelu, kjer ni bilo te bolezni, smo opravili pravo redčenje, posekali pa smo tudi vse bore, ki so mejili na enako star smrekov nasad. Glede na končno uporabnost smo se rajši odločili za več vredno smreko.

Sanitarno-gojitveni posek smo opravili na pribl. 2.20 ha površine, kolikor je v družbenem sektorju posajene te drevesne vrste. Ostali bor bodo morali čimprej „preredčiti“ delavci TOK.

Podatki o odkazilu so sledeči:

debelinska stopnja	podmerna	3	4	5	6	7	skupaj	
število dreves skupaj		60	219	292	150	14	2	737
na 1 ha		27	100	133	68	6	1	335

Vseh 737 dreves je po tarifah za g.g.e. Straža – Toplice merilo btto 135 m³.

Po poseku je bilo prevzeto 1153 kosov sortimentov od 3 – 7 m dolžine v izmeri 116.46 m³. Na 1 hektaru smo torej pridobili 52,94 m³ lesa in izkoristili že po sedemnajstih letih poprečno letno 3,11 m³ prirastka kot vmesni užitek. Vse to kaže, da lahko v prihodnjih desetletjih pričakujemo naglo povečanje prirastka. Za izdelavo so sekači porabili 42 dni, kar pomeni učinek 2.77 m³ v 8 urah. Les ni bil obeljen. Vsa bolna mesta so odrezali. Večina odrezkov je bila napravljena v spodnjem, debelejšem delu debla in so ostali v gozdu zametani z vejami.

Pred dnevi so naši kamioni pripeljali v tovarno celuloze v Krškem prvi les zelenega bora iz nekdanjih steljnikov. Vloženi denar se ie pričel tako počasi vračati.

SLAVKO KLANČIČAR
dipl. ing.

Ali se izplača obžaganje gladkega bora?

Iz izkušenj vemo, da se gladki bor ne čisti sam, kot je to pri drugih iglavcih. Če hočemo dobiti kvaliteten les gladkega bora, je nujno potrebno, da elitnim drevesom s premerom 10 do 15 cm obžagamo veje. Tako obžaganje smo prvokrat opravili leta 1959 na Fabjanovi parceli pri Žerjavinu. Ko smo si z ing. Pencom po tolikih letih ogledali uspeh tega dela, smo ugotovili, da se obžaganje bora izplača. Uspel poskus, ki je vsekakor vreden posnemanja.

UROŠ KASTELIC

Pred dvaindvajsetimi leti...

Pogovor o minulem delu je včasih prijeten, drugič spet ne. Naj bo že tako ali drugače, pogledi nazaj so koristni, saj se na morebitnih napakah učimo, ob uspehih pa se okrepi polet.

Nanizal bom nekaj vrstic iz poročila o delu na sektorju Novo mesto za leto 1958.

Z zadovoljstvom lahko ugotavljamo, da je bilo v l. 1958, napravljeno v zasebnem sektorju več gozdnogojitvenih del kot poprej v nekaj letih. Prvikrat smo h gojitvenim delom pritegnili tudi kmete. Letos smo posadili 123.833 sadike na površini 29,98 ha. Najcenejša je nila saditev jelke iz naravnega mlaja. Sadika nas stane od 20 do 30 par. Ob ravnokar končani avtocesti smo posadili 18.173 sadike.

Posejali smo 402 kg jelinega semena.

Očistili smo 70,20 ha mlajša in gošče.

Spomladi smo sklicali na vseh KZ gozdarske odbore, se pomenili o gozdarstvu in razdelili denar za popravilo gozdnih poti. Ker je bil v letošnjem letu bogat obrod semena, smo nabrali 262 kg jelkinega, 25 kg semena gladkega bora, 630 kg semena domačega kostanja in 100 kg smrekovega semena.

Zaradi črnih sečenj je bilo prijavljenih 256 gozdnih posestnikov, ki so posekali 1017 m³.

Gozdne takse za občino Novo mesto je bilo naračunano 15 milijonov, plačano pa 12,5 milijonov dinarjev.

UROŠ KASTELIC

Sprejaj je viden končni posek bukovine v odd. 8 v G. E. Gorjanci, zadaj pa bele lise v smrekovem sestoju kažejo snegolom (foto: J. P.).

Obiskale so nas medicinske sestre

4. aprila so nas na TOZD Gozdarstvo Podturn obiskale medicinske sestre iz Društva medicinskih sester Slovenije, sekcije za medicino dela. Bilo jih je 34 iz vse Slovenije, med njimi pa tudi dr. Josip Pavlovič, specialist za medicino dela in predstojnik regijskega dispanzerja za medicino dela, prometa in športa v Novem mestu. To društvo že po tradiciji skrbi še zlasti za strokovno izpopolnjevanje svojih članic. Med drugim vsako leto organizirajo strokovne obiske delovnih organizacij v posameznih regijah, kjer se neposredno seznanjajo sedaj s to, nato z drugo gospodarsko dejavnostjo. Še posebno jih zanimajo dela in opravila, kjer

pretijo povečane nevarnosti za poškodbe in zdravje delavcev, zdravstvena problematika in varnostna preventiva. Obiski so zasnovani na seminarski način, z neposredno izmenjavo mnenj, s kritičnimi presojami stanja in s predavanji, kar je za delovanje medicinskih sester na področju medicine dela nedvomno zelo koristno.

Tokrat je bila na vrsti naša regija in razveselilo nas je, da so si sestre želele pobliže ogledati gozdarsko in lesarsko dejavnost. Po predhodnih dogovorih z višjo medicinsko sestro tov. Albinco Sivec iz regijskega dispanzerja za medicino dela v Novem mestu, ki je, mimogrede povedano, obisk oz. seminar uspešno organizirala, smo se ob 9. uri sestali pred upravno stavbo naše TOZD v Podturnu. Razmeroma kratkega obiska, ki je trajal od 9. do 14. ure, smo se z naše strani udeležili: ing. Šepc, ing. Jože Kure, ing. Klančičar, ing. Goleš, tov. Geršič, tov. Rom, tov. Serini ter pisec tega članka. Za uvod smo podali splošen opis gozdar-

ske dejavnosti in naše DO, splošen opis dejavnosti TOZD Gozdarstvo Podturn ter opis gozdarstva in naše DO s stališča varstva pri delu, varnostne in zdravstvene problematike ter preventive. Po razgovorih v dnevnem prostoru delavskega doma, kjer smo sestram ponudili tudi nekaj izvodov našega glasila Dolenjski gozdar, vzorce eteričnih olj in značke DO, smo si kar iz vozil ogledali drevesnici in se ustavili v destilarni. Tam je tov. Serini prikazal tehnološki postopek pridobivanja eteričnih olj. Nato nas je pot vodila mimo Lukovega doma na delovišče, kjer smo si najprej ogledali spravilo lesa s traktorjem IMT ter iznos prostorninskega lesa s konji. Ing. Jože Kure je na kraju samem opisal delovne faze pri pridobivanju lesa in spremljajočo problematiko, v živahne razgovore, ki so sledili, pa smo se vključevali obojestransko. Sledil je ogled sečišča s pokazom podiranja dveh dreves. Kakor se ob podobnih priložnostih rado primeri, sta obe drevesi obviseli in

padli šele po dodatnem trudu sekačev.

Med potjo proti Lukovemu domu, kjer smo organizirali malico in tudi pozneje, smo imeli priložnost videti tudi prevoz lesa s težkimi tovornjaki, opremljenimi z nakladalniki.

Mnoge medicinske sestre so prvič videle, kako potekajo opisana gozdarska dela v naravi, zato jih je vse to zelo zanimalo.

Po malici smo si pod vodstvom ing. Klančičarja ogledali še znamenito „Bazo 20“ in obudili spomine na težke vojne čase. Med strokovnimi in priložnostnimi razgovori je čas kaj hitro minil in okrog druge ure popoldne smo se s prijetnimi vtisi razšli. Sestre je čakal še obisk v Novolesu, naslednji dan pa predavanje in razprava o zdravstveni problematiki v gozdarstvu, kar so organizirali v regijskem dispanzerju za medicino dela v Novem mestu.

BOGOMIR ŠPILETIČ
vam. ing.

Umrli je Jože Erlah

Temačen dan mu je bil namenjen za poslednje slovo. Ledena burja je zavijala žalostinko in tkala prosojno belo koprano na grobove okoli cerkvene cerkve. Tam ob železnih vratih je čakal našega Jožeta odprt večni dom. Od nas je odšel tiho, nesluteno. Pa saj je bilo vse njegovo delo in življenje skrito v goščavi in tmju gorjanskih gozdov. Poln žuljev in ran je bil njegov kruh, pa vendar je imel rad svoje delo. Pod zeleno streho vejevja je bil skrit svet njegovih razmišljanj in nedosanzanih sanj. V zadnjih mesecih so bila njegova pota razbrzdana od nezaupanja vase, v soljudi in prihodnost sploh. Ko smo 3. marca poslednjikrat stali ob njem, je zaglodalo v nas: smo mar dovolj cenili njegovo rahločutno povezanost z naravo, ki je toliko pripomogla k podobi Gorjancev? Pa kaj, prepozno je bilo za resnico, da je veliko več znal kot lahko dal. S sedeminštiridesetletnim Jožetom Erlahom je ugasnilo marsikaj. Iskrena mu hvala za vse, kar je za nas naredil z eno roko, ki je znala poprijeti za dve.

U. K.

Na 8. kegljaškem turnirju v Kočevju: močna zmaga domačinov

Kočevje, 19. aprila 1980. Tokrat je zares šlo lahko samo domačinom! Na asfaltnem štiristeznem kegljišču ostalim ekipam, ki so že odvajane asfaltnih stez, ki so dotrajane in zlebasto, ni šlo, ker doma igrajo na plastiki.

Tudi naša ekipa ni pokazala vsega, kar zna. Lahko rečemo, da sta zadovoljila le Janez Rustja in Janez Jereb, drugi pa so igrali pod svojimi možnostmi.

Rezultati - ekipno:
1. ZKGP Kočevje 3.491 podrtih kegljev. (Kočevar 380, Rački 481, Štimec 456, Krapež 430, Repar 418, Abramovič 438, Piškur 442, Rus 446).

Na četverboju kegljačev v Kočevju je bil med zastopniki GG Novo mesto najboljši Janez Rustja (foto: Niko Goleš).

2. GG Postojna - 3.035 (Škrl 396, Gornik 387, Jože Gornik 344, Kotnik 352, Zwolf 400, Grmek 379, Maljavac 382, Vidaković 395).

3. GG Novo mesto 2.952 (Blažič 387, Vidrih 357, Stanka Kolenc 324, Jereb 416, Kovačič 333, Rustja 423, Goleš 377, Štor 335).

4. GG Brežice 2.432 (Fliser 425, Šunaj 348, Pompe 326, Maljkovič 337, Palfy 388, Fride 267, Zorko 341 - izven konkurence Miha Hrovat iz Kočevja 486).

Posamezno: Rački 481, Štimec 456, Rus 446, Piškur 442, Abramovič 438, Krapež 430 (vsi Kočevje), Fliser (Brežice) 425, Rustja (Novo mesto) 423, Repar (Kočevje) 418, Jereb (Novo mesto) 416 itd.

Dosedanji zmagovalci:
Cerknica 1976 - GG Postojna
Novo mesto (Loka) 1976 - RŠD ZKGP Kočevje
Brežice 1977 - RŠD ZKGP Kočevje
Kočevje 1977 - RŠD ZKGP Kočevje
Pivka 1978 - GG Postojna
Novo mesto (Vodnjak) 1979 - GG Postojna
Brežice 1979 - GG Postojna
Kočevje 1980 - RŠD ZKGP Kočevje

Naslednje deveto srečanje bo verjetno prineslo odločitev o dokončnem zmagovalcu za prehodni pokal. Če zmagajo Kočevci ali Postojnčani, bo to njihova peta zmaga in jim bo pripadel pokal v trajno last.

Prihodnji turnir bo v Postojni meseca novembra letos.

NIKO GOLEŠ

Pod rekreacijo v delovni organizaciji pojmujejo vso športno dejavnost zaposlenih. V nekaterih državah je sodelovanje v rekreaciji obvezno (Japonska, Kitajska). Namenjeno je predvsem razgibanju med delom in s tem dvigu storilnosti.

Drugje, na primer v ZRN, omogočajo delavcem v mnogih uradih in podjetjih enkrat na teden športni popoldan z atletiko, s plavanjem in igrami z žogo. Vaditelji so usposobljeni strokovnjaki. Boljše skupine organizirajo kot športna društva, v katero se lahko včlani vsak. V nekaterih delovnih organizacijah na lastno željo sestavljajo moštva enakih starosti, ki tekmujejo z enakimi moštvi druge organizacije.

Rekreacija

Na podlagi raziskav športne medicine je bilo dokazano, da je tisti, ki se bavi z rekreacijo, manj bolan in uspešnejši pri delu.

In kako je pri nas? Poskušali smo z različnimi akcijami, pa nismo imeli velikih uspehov. Res da smo delovna organizacija, kjer se večina zaposlenih telesno dovolj udeležuje na delovnem mestu. Moramo pa razumeti, da je to udeleževanje le enostransko in utrudljivo. Z uspešno rekreacijo bi se peštril delovni dan in sprostitve po delu.

V okviru naše delovne organizacije deluje športno društvo, ki ima nekaj sekcij. Večina teh dela redno, na tekmovalnem področju pa dosežemo tudi dobre rezultate.

V prvi vrsti si moramo prizadevati za množičnost, ker se le tako lahko pokažejo sadovi rekreativne dejavnosti.

STANKO PIRC

Izobraževalni center bo spet oživel

V začetku junija začne zopet nadaljevati delo izobraževalni center pri gozdnem gospodarstvu Novo mesto. Organiziral bo začetni tečaj za novo sprejete delavce. Tečaj bo potekal po programu za gozdnega delavca sekača (ozki profil) in bo trajal 316 ur, od tega 127 ur teoretični del. Ta zajema predvsem naslednja področja: poklicna tehnologija, osnove organizacije dela, samoupravljanje (del programa) ter varstvo pri delu. Ostalih 189 ur pa bo praktični pouk. Iz programa smo izpustili slovenski jezik in matematiko, ki pa bosta pozneje vključena v program izobraževanja.

Tečaj bosta vodila naša inštruktorja gozdarski tehnik

Tone Kruh in gozdar Ivan Turk. Oba sta uspešno opravila tečaj za inštruktorje.

Izobraževalni center bo začel delovati v Soteski v Fricovi hiši, ki jo bomo temu primerno opremili.

Urejen izobraževalni center bo pomembna pridobitev za delavce gozdnega gospodarstva. Tu se bodo izobraževali delavci za vse vrste opravil in nalog, za katere jih posebej ne organiziramo v rednih šolah. V centru se bodo usposabljali za poklic novo sprejeti delavci. Sem bodo prihajali na praktični pouk učenci in dijaki gozdarskih šol.

Le izobraževalni center s svojim aktivnim delovanjem bo tudi

gozdnim delavcem omogočil, da si pridobijo več znanja za uspešno opravljanje poklica in samoupravljanja. Kaiti le tako

bomo lahko nizko izobrazbeno strukturo zlasti gozdnih delavcev odpravili. Vsi si želimo, da bi izobraževalni center res uspešno opravil naloge, ki smo jih sprejeli v srednjeročnem programu.

F. M.

Knjige, dostopne vsakomur

Poglejmo, kakšna bo zbirka Prešernove družbe v letu 1980 **PREŠERNOV KOLEDAR ZA LETO 1981.**

SLOVENSKE OTROŠKE PESMI iz zakladnice tistih ljudskih in umetnih pesmi, ki jih otrok najprej sliši iz materinih ust, v izboru Janeza **ME-NARTA** in z ilustracijami Marlenke **STUPICA.**

Anton **INGOLIČ: DELOVNI DAN SESTRE MARJE.** Pri-poved iz življenja medicinske sestre in njenega srečavanja s problemi sodobnega mestnega življenja.

Stevan **JAKOVLJEVIČ: VELIKA ZMEDA.** Kronika o razpadu kraljevske Jugoslavije, tako tragičnem za naše ljudstvo.

Prof. dr. Miha **LOKAR: ZDRAVJE V DRUŽINI.** Poljudno pisana knjiga, polna dobrodošliih nasvetov za vsakogar, od otroka do starih ljudi.

Broširano zbirko bodo naročniki prejeli za 190 din, v celo platno vezano pa (pri tej bo broširano samo koledar) za ceno 240 dinarjev.

POMEMBNO: Vsi, ki bodo poravnali naročnino do 30. junija 1980, bodo prejeli še nagradno knjigo brez doplačila. Ta bo:

Max von der Gruen: **BLODNI OGENJ IN PLAMEN,** roman. Izredno živo in zanimivo napisana pripoved delavca, ki je čisto po svoje, brez blišča, zato pa trpko doživljal čas nemškega gospodarskega „ču-deža“.

Vse navedene knjige bodo naročniki prejeli konec novembra 1980.

Razen te, redne letne zbirke, izdaja Prešernova družba tudi zbirko **LJUDSKA KNJIGA**, v kateri bodo naročniki za ceno 440 dinarjev prejeli 6 izbranih, prevedenih romanov iz svetovne književnosti, ki izhajajo skozi vse leto, pa revijo **OBZORNIK**, reprodukcije slik, značke, Poezije in drugo.

NASLOV: Prešernova družba, Borsetova 27, Ljubljana. Telefon: 21-440

Naša največja pridobitev

Ponosni smo lahko na tisto, kar smo dosegli, to pa se ne kaže le v podatkih o materialni proizvodnji in v statističnih indeksih. Našo največjo pridobitev pomenijo novi socialistični samoupravni družbeni odnosi, svoboda, humano demokratično ozračje in praksa v javnem življenju, možnost delovnega človeka, da odloča o pogojih in sadovih svojega dela ter razvija svoje ustvarjalne moči.

TITO (1978)

V Novem mestu ob Trčinovi cesti se postavlja ena zadnjih lesenih hiš. V spodnjem podzidanem delu je bilo stanovanje, zgornji leseni pa je služil kot pod. Fotografija kaže tudi na mojstrstvo nekdanjih tesarjev. S hišo so vzeli slovo tudi trije košati divji kostanji. (Foto: J. P.)

Tisoč delavcev – sodelavcev

Pobudo pod geslom „Tisoč delavcev – sodelavcev“ je sprožil Odbor za obveščanje in propagando pri republiškem svetu Zveze sindikatov Slovenije na 11. srečanju urednikov novinarjev in organizatorjev obveščanja v združenem delu 2. in 3. novembra 1979 v Radencih.

Gibanje, ki ga naj bi vodil v organizacijah združenega dela posebni akcijski odbor skupaj z uredniškim odborom in v sodelovanju s samoupravnimi organi, se je začelo 1. maja in bo trajalo do konca tega leta. Seveda pa to ne pomeni, da bodo delovanje in posledice tega gibanja takrat tudi prenehale. Pričakujemo, da bo spodbuda za boljše obveščanje trajala še naprej, tako da bo pri obveščanju tvorno

sodelovalo čimveč delavcev in da bodo dobro obveščeni delavci še boljše sodelovali pri samoupravljanju v delovni organizaciji.

Poglaviti cilj je doseči, da delavec ne bo samo obveščen, ampak, da bo sam tudi obveščevalec, to je sodelavec pri vseh oblikah obveščanja v združenem delu (glasilo delovne organizacije, oglasne deske, obvestila, sestanki i. dr.). Delavci—člani zveze sindikatov so odgovorni za obveščanje, ki je njihova pravica in dolžnost. Zato je pridobivanje novih sodelavcev za naše glasilo in pobudnikov obveščanja ena glavnih nalog akcije Tisoč delavcev – sodelavcev. Pri tem lahko zelo veliko naredijo člani uredniškega odbora, člani samoupravnih organov ter

družbenopolitičnih organizacij.

Člankov, vesti in drugih prispevkov novih sodelavcev bomo še posebno veselili. Pišite o svojih uspehih v stroki, o delu v samoupravnih organih in v družbenopolitičnih organizacijah. Pišite o medsebojnih odnosih, pišite o tem, kar je dobro in o tistem, kar mislite, da bi moralo biti bolje. Pišite o čem smatrate, da ste pre-slabo obveščeni, o čem bi morali pisati več. Pohvalite in grajajte – pač kakor mislite, da kak pojav zasluži. Predlagajte, kako bi izboljšali proizvodnjo ali samoupravne odnose!

Poskrbite, da bo ob koncu leta v seznamu sodelujočih v Dolenjskem gozdarju tudi vaše ime!

J. P.

DOLENJSKI GOZDAR

Glasilo izdaja delavski svet gozdnega gospodarstva Novo mesto – Odgovorni urednik ing. Janez Penca. Uredniški odbor: Franc Markovič, ing. Jože Falkner, ing. Jernej Piškur, ing. Slavko Klančičar, Janez Šebenič, ing. Tone Šepc, ing. Jože Vidervol in ing. Tone Hočvar – Izhaja enkrat na mesec v 2000 izvodih. – Uredništvo: Novo mesto, Gubčeva 15 – Časopisni stavek, filmi in prelom: ČZP Dolenjski list Novo mesto – Tisk: Knjigotisk Novo mesto – Na osnovi ustreznega dokumenta prosto plačila prometnega davka.